

Kodeks etičnega ravnanja odraslih

Izhodišče

Kodeks etičnega ravnanja zajema skupek vrednot in načel, na katerih temelji delo z učenci, ter predstavlja osnovo za etično presojo ravnanja.

Vsebina kodeksa temelji na vrednotah, ki so plod mednarodno doseženega soglasja in so opredeljene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah (1948), Konvenciji OZN o otrokovih pravicah (1989), Deklaraciji o psiholoških pravicah otroka (Mednarodno združenje šolskih psihologov 1979) ter na vrednotah, povezanih z varstvom in vzgojo šolobveznih otrok, ki so se razvile in oblikovale v dolgoletnih prizadevanjih teoretikov in praktikov s področja vzgoje in izobraževanja ter temeljijo na učenju, vzgoji, varstvu, zdravju, dobrem počutju in ugodnih pogojih za socializacijo otrok.

Ta vrednotna področja so:

- pojmovanje otroštva kot enkratnega, posebnega in bistveno pomembnega obdobja v človekovem življenju,
- spoznanja družboslovnih, humanističnih in naravoslovnih ved o otrokovem razvoju in učenju ter o njegovih potrebah, povezanih s tehnološko visoko razvito sodobno družbo,
- vrednotenje in negovanje vseh vezi med otrokom, družino in šolo,
- spoštovanje individualnih posebnosti in razvojnih značilnosti otroka ter ustvarjanje pogojev za njegovo upoštevanje in optimalni razvoj,
- uveljavljanje otrokove enakopravnosti ne glede na družino, socialno in kulturno poreklo ter širšo družbeno skupnost, ki ji pripada,
- spoštovanje dostojanstva, vrednosti in neponovljivosti vsakega posameznika oziroma posameznice,
- pomoč pri razvoju otrokovih potencialov, ki temeljijo na zaupanju, spoštovanju in pozitivnem pristopu.

S sprejetjem in uveljavljanjem kodeksa želimo vzpostaviti mehanizem za ozaveščanje vseh udeležencev ter za osebno sprejemanje in ponotranjanja vrednot, ki na področju dela z učenci VIZ II. OŠ Rogaška Slatina pomenijo aktivno vključevanje učencev v vzgojno-izobraževalne dejavnosti šole.

Kodeks kot živ in učinkovit dokument:

- varuje pravice in osebno integriteto otrok, staršev in delavcev šole,
- utrjuje pravice in dolžnosti zaposlenih, njihovo strokovno zavest, avtonomijo, samozavest in odgovornost,
- posreduje vrednote in načela kot osnovo za medsebojno odgovorno ravnanje otrok, staršev, sodelavcev, delovne organizacije in širše skupnosti,
- zavezuje vse starše in zaposlene k upoštevanju in uresničevanju sprejetih vrednot in načel, zapisanih v kodeksu,
- ozavešča vse udeležence o pomenu vsakodnevne presoje o postopkih in ravnanjih z vidika sprejetih vrednot in načel,
- povezuje vse, ki si prizadevajo za otrokovo korist,
- prispeva k dvigu kakovosti življenja v šoli, družini in v širšem okolju.

Vsebina kodeksa

Kodeks etičnega ravnanja odraslih VIZ II. OŠ Rogaška Slatina določa tako najpomembnejša načela upoštevanja poklicne etike kakor etike vzpostavljanja medosebnih odnosov, po katerih se zavestno ravna oboji.

Kodeks je razdeljen na šest temeljnih področij odgovornosti staršev in zaposlenih, ki so v okviru šole neposredno ali posredno udeleženi v skrbi za otroke.

Skrb za otroke v najširšem pomenu besede obsega varstvo in zdravje ter ustvarjanje pogojev za otrokovo socializacijo, učenje in izkušnje ter vzgojo, varstvo, zdravje, dobro počutje ter ugodne pogoje za socializacijo. Slednje temeljijo na strokovnih kompetencah učiteljev in na odgovornem doseganju podpore staršev pri doseganju zapisanih ciljev. Pri tem ima pomembno vlogo obojestranski pozitiven osebnostni pristop.

Področja odgovornosti staršev in zaposlenih so:

1. ODGOVORNOST DO URESNIČEVANJA IN PONOTRANJANJA VSEBIN LETNEGA DELOVNEGA NAČRTA, VZGOJNEGA NAČRTA IN PRAVIL BONTONA TER PRAVIL ŠOLSKEGA REDA

- Zaposleni in starši s spoštovanjem kodeksa pri izvrševanju nalog prispevajo k varovanju ustavnosti in zakonitosti, utrjujejo svojo odgovornost pri opravljanju svoje vloge oziroma poklica.
- zaposleni in starši so moralno odgovorni za ravnanje v skladu s tem kodeksom pod pogoji in postopki, ki jih določa šolska zakonodaja.
- starši in zaposleni skupaj z otroki pregledajo, preberejo, upoštevajo ter ponotranjajo zgoraj omenjene dokumente,
- starši in zaposleni otroke spodbujajo k spoštivnemu vedenju, odličnemu znanju, trdemu delu in odpovedovanju ter k upoštevanju pravil šole,
- starši in zaposleni vzgajajo otroke tako, da bodo ti s svojim obnašanjem izkazovali spoštivni odnos do zaposlenih, starejših, šibkejših in sošolcev,
- zaposleni in starši s svojim pozitivnim zgledom in pozitivno naravnanoostjo pokažejo učencem, kako je potrebno ravnati v skladu s temeljnimi dokumenti šole,
- zaposleni in starši pri medsebojnem usklajevanju in dopolnjevanju poznajo, upoštevajo in udeležajo Kodeks etičnega ravnanja odraslih VIZ II. OŠ Rogaška Slatina, Letni delovni načrt, Vzgojni načrt, pravila bontona ter Evropsko ogrodje etike in vrednot, ki je del vzgojno-izobraževalnega dela na šoli.

2. ODGOVORNOST DO AKTIVNEGA, AŽURNEGA, DOSLEDNEGA IN RAZUMLJIVEGA REŠEVANJA PROBLEM OV OZ. TEŽAV Z VSEMI VPLETENIMI

- Pri reševanju problemov se dosledno upoštevajo koraki v skladu s Letnim delovnim načrtom (učitelj → razrednik → vodstvo šole/svetovalna služba), in če ni upoštevana postopnost reševanja problemov, se pritožbe vrnejo v okolje, kjer je problem nastal, se ob sodelovanju poišče skupen jezik, s čimer se prepreči nadaljnje motenje pedagoškega mira,
- konkretne, aktualne težave starši najprej dosledno rešujejo z razrednikom oz. dotičnim učiteljem na govornih urah, odzovejo pa se tudi na vabilo učitelja,

- pri reševanju težav se vsi vpleteni ravna po opisanem protokolu,
- jezik komunikacije mora biti učencem oziroma njihovim staršem razumljiv, enako tudi nastale situacije.

3. ODGOVORNOST DO OPRAVLJANJA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH NALOG, DOLOČENIH Z ZAKONOM, V KORIST OTROKA (VARSTVO, SKRBE, ZDRAVJE, USTVARJANJE POGOJEV ZA OTROKOVO SOCIALIZACIJO, CELOSTNI RAZVOJ OTROK)

- Kodeks izraža temeljno in trdno voljo zaposlenih ter staršev po zakonitem, neodvisnem, nepristranskem, pravičnem in poštenem ravnanju pri izvrševanju vzgojno-izobraževalnih nalog,
- zaposleni in starši pri svojih dejanjih varujejo temeljne človekove pravice, še posebej poznajo, skrbno upoštevajo in upoštevajo otrokove pravice in svobodo čine, človekovo dostojanstvo in osebnost vseh udeležencev v postopkih,
- zaposleni so pri svojem delu načelni, odločni, strokovno kompetentni, osebnostno krepostni in v celoti predani izvrševanju svojega poklica,
- zaposleni in starši vsak svojo funkcijo in svoje naloge opravljajo nepristransko in ne dopuščajo, da bi bila njihova dejanja in odločitve podvržena osebnim preferencam, predsodkom, svetovnonazorskim ali drugim prepričanjem ali zasebnim vedenjem o dejstvih posameznih učencev, staršev, zaposlenih oziroma njihovih družin,
- starši in zaposleni morajo biti s svojim dejanjem otrokom vzor ter jim z ustrezno vzgojo privzgojiti temeljne človeške vrednote,
- starši in zaposleni so odgovorni za svoje besede in dejanja, zato jim posvečajo posebno pozornost,
- starši so odgovorni za dobro sodelovanje z učitelji, ki učijo otroke, zato se odzivajo na njihova vabila in so odgovorni, da otrok obiskuje pouk,
- starši in zaposleni so odgovorni za izpolnjevanje skupnih dogovorov,
- starši in zaposleni so odgovorni za ničelno strpnost do fizičnega in/ali psihičnega nasilja,
- starši in zaposleni so odgovorni za primeren odnos do hrane, zdravja, za čisto okolje doma in šole ter njene okolice,
- če opazijo, da bi lahko bil otrok v šoli in zunaj nje žrtev kakršnegakoli nasilja, so to dolžni prijaviti ustreznim strokovnim službam (svetovalna služba v šoli, center za socialno delo, policija).

4. ODGOVORNOST DO DELA OZ. ODGOVORNOST DO VZPOSTAVLJANJA ODNOSA DO DELA IN VARNOSTI PRI NJEM

- Starši in zaposleni vestno spremljajo šolsko delo in počutje otrok v šoli oziroma doma, jih pri tem podpirajo in jim po svojih močeh pomagajo,
- starši in zaposleni spodbujajo otroke, da izpolnjuje svoje šolske obveznosti,
- starši po svojih močeh sodelujejo pri šolskih aktivnostih, pri čemer je sila pomembno, da pravočasno sporočijo razlog odsotnosti otroka od pouka,
- starši in zaposleni spodbujajo ustvarjalnost in inovativnost otrok na način, da jih dosledno upoštevajo kot aktivne ustvarjalce učno-vzgojnih situacij,
- zaposleni zase niti za druge ne morejo zahtevati nobenih privilegijev,
- zaposleni in starši spoštevajo načelo tajnosti in varovanja osebnih ter ostalih zaupnih podatkov, s katerimi se srečujejo pri opravljanju vzgojno-izobraževalnega dela z otroki, saj jih zavezuje načelo varovanja zaupnih podatkov tudi po prenehanju funkcije,
- zaposleni in učenci dosledno skrbijo za varnost in zdravje ne samo v šolskem prostoru, ampak tudi pri dnevnih dejavnostih zunaj njega, starši pa svoje otroke pri tem spodbujajo.

5. ODGOVORNOST DO VZAJEMNEGA SODELOVANJA

- Starši in zaposleni aktivno sodelujejo na rednih roditeljskih sestankih, govornih urah in drugih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela, kjer se pričakuje participacija staršev,
- komunikacija med starši in zaposlenimi mora potekati redno in dosledno (govornilne ure, roditeljski sestanki, skupinske aktivnosti ipd.),
- starši in zaposleni morajo zavestno ustvarjati šolsko klimo, ki je spodbudna za otrokov nemoten učno-vzgojni napredek v šoli,
- starši in zaposleni delujejo vzajemno, torej enotno in brez dvojnih meril.

6. SMO ODGOVORNI IN SPOŠTLJIVI, UPOŠTEVAMO KULTURO DIALOGA IN KONSTRUKTIVNO KRITIKO

- Zaposleni in starši pri svojem delu vzpostavljajo korektno, spoštljivo, solidarno, odprto medosebne odnose, ohranjajo pozitivno šolsko klimo, poznajo in se zavedajo pomena rabe večščin kulturnega dialoga in ustvarjajo medsebojno zaupanje,
- starši in zaposleni upoštevajo načela sodelovanja in kulturnega komuniciranja, podprtega z argumenti, in ustvarjajo medsebojno zaupanje,
- starši upoštevajo strokovne in druge kompetence učiteljev, pri čemer pa svojo skrb namenjajo otrokovemu položaju v socialnem okolju,
- učitelji se skupaj s starši dogovorijo za učinkovite vzgojne ukrepe z namenom izboljšanja vedenja učencev.

Povzetek s sklicevanjem na zgoraj zapisano

Zaposleni VIZ II. OŠ Rogaška Slatina se zavedajo, da starši oziroma družine šole zaupajo svoje otroke, da zaupajo vzgojno-izobraževalnemu delu šole, da so učenci v šoli v varnem okolju in da bi si v družbi vrstnikov in ob vodenju ter podpori strokovno usposobljenih odraslih lahko pridobili tiste raznovrstne izkušnje, ki jim jih družina ne more dati. Zavedajo se odgovornosti in obveznosti do učencev in staršev, ki jih s tem sprejemajo, hkrati pa želijo, da starši oziroma družine učitelje pri njihove delu sprejemajo in podpirajo.

Starši prav zaradi zgoraj navedenega sprejemajo kodeks etičnega ravnanja kot moralno zavezujoči akt, njegove vrednote in načela pa razumejo kot smernice za zgledno vzgojno-izobraževalno delo.

Rogaška Slatina, dne, 9.3.2015, 27/2015

Marjana Fuhrer
Predsednica sveta zavoda

mag. Karla Škrinjaric
Ravnateljica

